

LA MURTA

EL JARDÍ DELS SECRETS

EL CASALOT

ALZIRA

LA MURTA

ALZIRA, VALÈNCIA

PRÒLEG

El Paratge Natural Municipal de la Murta i la Casella constitueix un dels espais de major interès del terme municipal d'Alzira, a causa del caràcter inclusiu dels valors paisatgístics, naturals, etnològics i històrics. Amb un total de 771 hectàrees, la diversitat de paisatges permet que sempre hi haja un àmbit a descobrir.

Un d'estos àmbits és el conegut com a Jardí Romàntic del Casalot de la Murta, denominat per Ana Llavador, en el seu moment responsable de l'Aula de la Naturalesa, el Jardí Secret de la Murta en una encertada guia que va publicar fa més de 10 anys. Este nom es deu al fet que romanien ocults després dels murs perimetrals que delimiten la vivenda.

Amb el pas del temps, el Jardí Romàntic ha anat variant en components vius i materials, s'ha millorat l'accessibilitat, s'han construït lavabos i ha augmentat l'afluència de visitants que desitgen conèixer tots els racons d'este emblemàtic espai natural. Per a preservar un espai i al mateix temps compaginar les visites, és peça essencial l'educació ambiental, és a dir, el coneixement del que visitaràs i el perquè de la seua protecció. Per això, es feia necessari actualitzar la Guia del Jardí Secret, labor en la qual Coraline Chane, arquitecta paisatgística i alumna d'Intercanvi del Programa Eurodissea, ha bolcat els seus coneixements realitzant un estudi exhaustiu de la vegetació existent i la seua millora, a fi de recuperar l'esplendor d'un àmbit particular a causa de la presència majoritària d'espècies al·lòctones, manté la seua connexió de manera imperceptible amb l'entorn més natural.

Amb esta guia redescobrirem un altre racó d'un espai natural diferent i distintiu d'Alzira, i ajudem a protegir-lo. Gràcies per això, a Coraline Chane.

Pep Carreres i Rodríguez
Regidor d'Agricultura i Medi Ambient

HISTÒRIA

“Este casalot es construïria en el seu enclavament actual en 1677 i serviria principalment com a hostatgeria per a dones i fusteria del monestir.

Amb les desamortitzacions del segle XIX el cenobi passaria a un procés de declivi mentre que el nou propietari de Les terres se centraria a crear en l’hostatgeria una residència de recreació huitcentista, que al contrari que el cenobi, es veuria millor conservada després de l’exclaustració.”

Extracte de: anàlisi constructiu, descriptiu, històric i patològic del Casalot del Monestir de La Murta (Alzira) de Carla Bèrnia Pérez (2017), de València.

CRONOLOGIA

1485-1551

El Casalot de la Murta es convertix en un hospital i hostatgeria tant per als pelegrins com per als malalts, els que fugien de l’epidèmia.

1649-1706

L’hostatgeria alberga prioritàriament les dones que acudien a visitar la Mare de Déu de la Murta.

1727-1755

El Casalot albergava tant hostatgeria com fusteria.

1838

Es ven el conjunt monàstic a dos alzirens que van vendre tots els materials del Monestir, que el van deixar en la ruïna. Posteriorment, la família Cantells Figuerola compra el conjunt als anteriors propietaris i remodela l’hostatgeria com a vivenda.

1989

L’Ajuntament d’Alzira compra la finca pel preu de 240 milions de pessetes.

2002

El conjunt és declarat “Be d’Interés Cultural”. Pel que fa al Casalot, es realitzen xicotetes intervencions de restauració urgents.

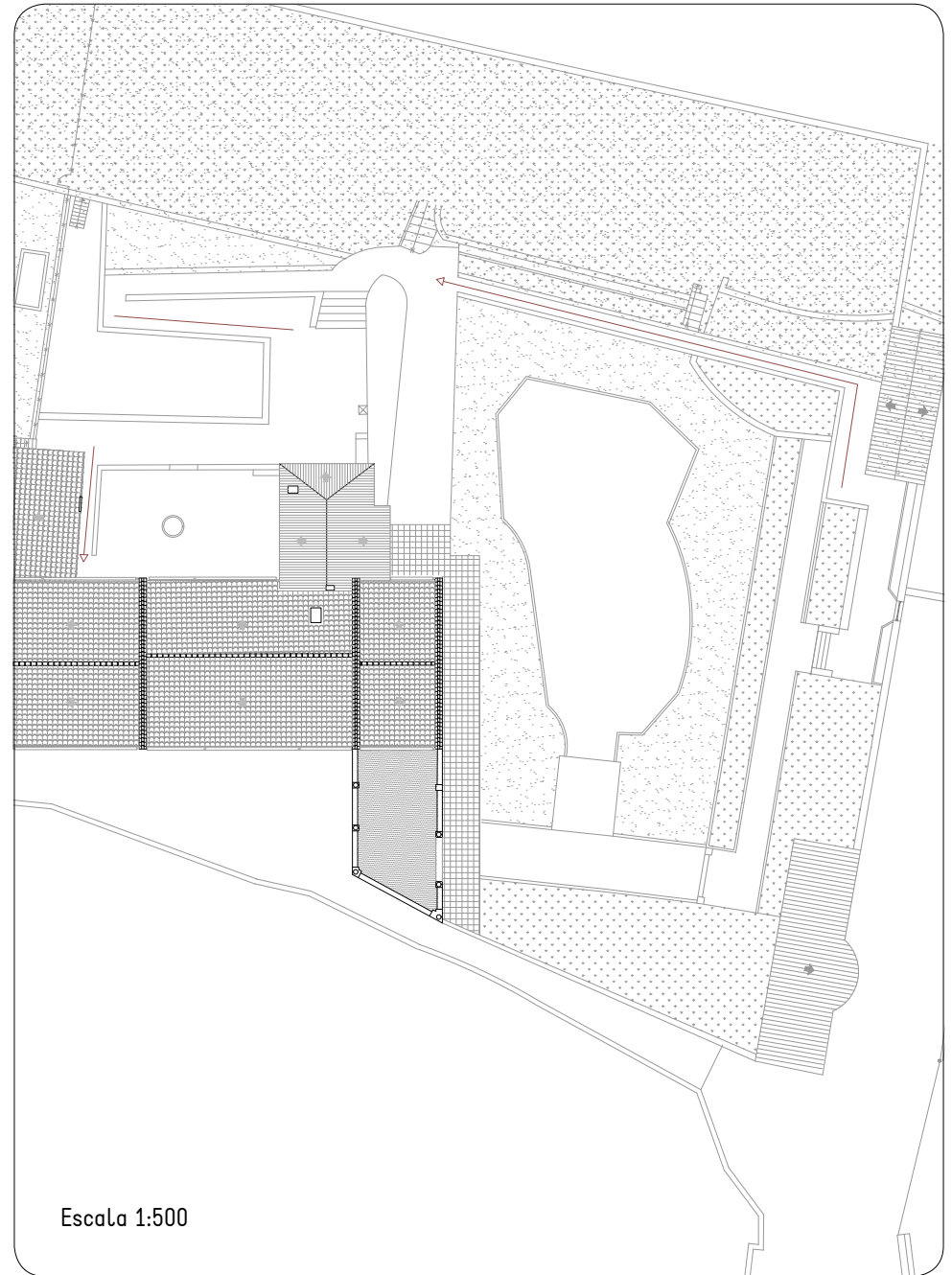
2010

S’han realitzat diferents actuacions de restauració en la coberta, i un estudi amb la finalitat de trobar restes arqueològiques.

2015

Es continuen realitzant xicotetes actuacions de restauració.

EL CASALOT - JARDÍ ROMÀNTIC

Escala 1:500

LLEDONER

Celtis australis

Família: Cannabaceae

Origen: Regió mediterrànea

Alçària: 30m

Tipus de planta: Arbre caduc

Usos i propietats:

- La fusta és de gran duresa, compacta, tenaç i molt elàstica. S'utilitza en boteria, carreteria, per a fabricar bastons de passeig, canyes de pescar, pals de fuet, apers, i mànecs d'instruments de cultiu.
- La cocció del fruit i les fulles és bona per a la disenteria. A més, el sabor dolç fa dels seus fruits una llepolia per als xiquets.
- Genera bona llenya i produïx un excel·lent carbó vegetal.
- De la seua arrel es pot obtenir un colorant groc utilitzat per a tenyir.

ETIMOLOGIA

Celtis és el nom llatí que els romans donaven al lledoner; *australis* ens indica la seua distribució al sud d'Europa.

PI BLANC

Pinus halepensis

Família: Pinaceae

Origen: Mediterrani, Àfrica del nord

Alçària: 20m

Tipus de planta: Arbre perenne

Usos i propietats:

- S'empra per a reblanir la tos i combatre els refredats bronquials.
- La resina s'empra per a elaborar el visc utilitzat en la caça de pardals.
- Així mateix, es diu que en l'antiguitat s'utilitzava la resina i el seu oli per a espantar a les serps, col·locant estes substàncies en les finestres i portes de les cases.

ETIMOLOGIA

Pinus era el nom natiu dels pins, que s'assignava principalment al pinyoner i a la seua fusta; *halepensis* al·ludix a la ciutat síria d'Alep, on és abundant.

LLOSER

Laurus nobilis

Família: Lauraceae

Origen: Regió mediterrània, Àsia Menor

Alçària: 10m

Tipus de planta: Xicotet arbre perenne

Usos i propietats:

- El principal ús del llorer és el de les seues fulles seques o fresques com a condiment per a aromatitzar guisats, arrossos, etc.
- Açò és degut als seus olis essencials, que li conferixen una aroma peculiar i que tenen també aplicacions en medicina i veterinària (en particular com a antisèptic). No obstant això, és una planta tòxica i, si se n'abusa, pot causar greus trastorns intestinals. De fet, els brots tendres contenen un precursor del cianur.
- L'oli extret dels seus fruits, anomenat sagí de llorer, s'utilitza externament en friccions per a alleujar els dolors d'ossos i músculs.

INFORMACIÓ HISTÒRICA

És símbol de victòria, consagrat al déu Apol·lo, i amb les seues fulles es coronaven els herois victoriosos de les batalles o els emperadors i nobles romans; d'ací prové l'epítet *nobilis*.

MARFULL
Viburnum tinus

Família: Caprifoliaceae
Origen: Regió mediterrània
Alçària: 4m
Tipus de planta: Arbust perenne

Usos i propietats:

- El marfull produïx unes baies negro-blavoses, tòxiques; la seua ingestió té un efecte purgant dràstic, són vesicants (irrita la pell), i poden ocasionar intoxicacions accidentals.
- La corfa, presa en decocció, calma els espasmes dolorosos de l'úter que es produïxen durant la menstruació.
- Així mateix, relaxa l'úter quan es presenta una amenaça d'avortament espontani i pot evitar que es produïska.
- Té un lleuger efecte activador sobre la circulació venosa.

PARTICULARITAT

Les seues flors primerenques són molt apreciades per les abelles.

BALADRE
Nerium oleander

Família: Apocynaceae
Origen: Regió mediterrània, Xina
Alçària: 4m
Tipus de planta: Arbust perenne

Usos i propietats:

- Del baladre s'empra la corfa de les branques com a antiverrugós.
- És utilitzada en filoteràpia contra la insuficiència cardíaca i arítmia.
- Les seues fulles en tisana s'utilitzen contra la sarna i contagi de tines, mentres que les fulles triturades, junt amb farina de cereals, s'utilitzen com a mata-rates.
- D'altra banda, no es recomana l'ús d'esta planta per ser altament perillosa i molt tòxica.

ANÈCDOTA

S'han descrit casos d'enverinaments criminals (mètode del gotot) emprant-se esta planta a xicotetes dosis durant llargs períodes.

MIRTO
Myrtus communis L.

Família: Myrtaceae
Origen: Mediterrani, Àfrica del nord
Alçària: 3m
Tipus de planta: Arbust perenne

Usos i propietats:

- Fulles antisèptiques, amb una poca activitat antibiòtica, sedants i astringents.
- S'empren en infusió per a eliminar les infeccions de les vies respiratòries i per netejar les ferides i úlceres.
- Amb fulles i murtons (fruits) es prepara un bon licor, i s'utilitza com astringent.

ANÈCDOTA

Sovint la gent s'equivoca amb el llentiscle (*Pistacia lentiscus*). Esta planta li dona el nom a la vall.

IUCA
Yucca gloriosa

Família: Agavaceae
Origen: Amèrica Central
Alçària: 4m
Tipus de planta: Perenne

Usos i propietats:

Els pètals blancs de les seues flors i la polpa madura dels seus fruits allargats són comestibles. Tant crus com cuits poden utilitzar-se per a preparar ensalades.

BRUSC, GALCERÁN

Ruscus aculeatus

Família: Asparagaceae

Origen: Mediterrani, Euràsia

Alçària: 1m

Tipus de planta: Arbust perenne

Usos i propietats:

- El brusc millora la circulació en el sistema venós i enforteix les parets dels capil·lars.
- Afavorix l'eliminació de l'àcid úric i augmenta la sudoració, la qual cosa també contribueix al seu efecte depuratiu de la sang.
- Aplicat externament sobre la pell redueix la cel·lulitis, pel seu efecte tonificant dels teixits.
- Les baies, de color roig intens, són tòxiques, sobretot en nens, i poden provocar vòmits, diarrees i convulsions.

PARTICULARITAT

Pareix tindre fulls alterns, però les verdaderes fulles estan reduïdes a diminutes escates. Les flors diminutes unisexuals, estrelades, naixen una o dos en el centre d'estes tiges modificades.

CICA

Cycas revoluta

Família: Cycadaceae

Origen: Àsia

Alçària: 3m

Tipus de planta: Perenne

Usos i propietats:

- És molt apreciada com a planta ornamental.
- La seua ingesta és molt verinosa, especialment per als animals domèstics.
- En Papua Nova Guinea, encara es fabrica una farina amb la medulla de la cica, anomenada "Farina de Sagú".

INFORMACIÓ HISTÒRICA

Les ciques poden viure fins a 300 anys. Són uns fòssils vivents. Amb més de 300 milions d'anys d'existència, van aparèixer abans que els dinosaures.

MAGRANER

Punica granatum L.

Família: Lythraceae

Origen: Regió iranoturànica i Àsia

Alçària: 5m

Tipus de planta: Xicotet arbre caduc

Usos i propietats:

- Del fruit agre s'extrau un xarop molt refrescant, la granadina, que suavitza les afeccions de la gola.
- De l'arrel s'extrau una substància per combatre les tènies intestinals.
- La corfa s'utilitza com a astringent.
- El seu suc s'utilitza com a tint natural en la fabricació de productes no-sintètics.

INFORMACIÓ HISTÒRICA

- L'Alcorà diu que el seu fruit porga d'odi i d'enveja.
- *Punica* és el nom que els romans donaven a l'arbre i els seus fruits, i deriva de la ciutat de Cartago, perquè el llatí *Punicus*, -a, -um, vol dir cartaginés, púnic, de Cartago. L'epítet *granatum* també és nom llatí i al·ludix als grans del seu fruit.

ACANT

Acanthus mollis

Família: Acanthaceae

Origen: Regió mediterrània

Alçària: 1m

Tipus de planta: Planta perenne

Usos i propietats:

- Tenen propietats medicinals molt eficaços com a astringents, emol·lients, antidiarrièques, analgèsiques, expectorants. Els principis actius es troben en les fulles i l'arrel, per les quals són estes parts de la planta les que tenen qualitats medicinals.
- Tenen la capacitat d'ablanir teixits i tumors.
- Estan indicats en diarrees, bronquitis, refredats, problemes de fetge i en ús extern en estomatitis, faringitis i vaginitis.

ETIMOLOGIA

El nom d'estes plantes ve del grec *akantha*, el significat del qual és 'espina'.

PALMERA CANARIA

Phoenix canariensis

Família: Areaceae

Origen: Illes Canàries

Alçària: 20m

Tipus de planta: Palmera

Usos i propietats:

- Les fulles, a més de servir de farratge per al bestiar o per a elaborar fem, s'utilitzaven com a graneres i com a suport de la sostrada de la vivenda llauradora.
- Els fruits es poden menjar, però tenen un sabor un poc amarg i aspre. Se solen usar per a alimentar al ramat.
- L'ús més cridaner de la palmera canària és l'extracció artesanal de la seua saba: el guarapo. Es pot consumir fresc, fermentar per a elaborar aiguardent, o guisar lentament per a obtenir la "mel de palma", molt popular en rebosteria i com a edulcorant.

PARTICULARITAT

Les palmeres canàries no són veraders arbres, en un sentit estrictament botànic, sinó plantes arborescents.

LLENTISCLE

Pistacia lentiscus

Família: Anacardiaceae

Origen: Regió mediterrània

Alçària: 3m

Tipus de planta: Arbust perenne

Usos i propietats:

- Al llentiscle se li reconeixen propietats aperitives, tòniques, hipotensores, balsàmiques i afrodisiaques.
- Les fulles s'utilitzen per a tancar ferides, per a enfortir les genives i curar les llagues de la boca.
- S'utilitza com anestèsic per als dolors dels queixals.

ETIMOLOGIA

Pistacia és el nom amb què els romans ja denominaven el pistatxer i els seus fruits, encara que l'origen del nom és oriental. Va ser el naturalista Carlos Linneo qui va assignar el gènere *Pistacia* al que el botànic francès Joseph Pitton de Tournefort cridava *Lentiscus*, per a designar el llentiscle, deixant aquell nom com a epítet específic.

AGAPANT

Agapanthus spp.

Família: Amaryllidaceae

Origen: Sud-àfrica

Alçària: 1m

Tipus de planta: Planta perenne

Usos i propietats:

- Molt útil pel seu aspecte ornamental en jardineria.
- S'utilitzen per a tractaments d'afeccions cardíques i tractaments estomacals.
- Nadius africans han utilitzat agapant contra la infertilitat. El consideren com un afrodisíac, és a dir, amulet d'amor.

FLORACIÓ

Es poden veure les seues flors espectaculars blaves intenses o blanques reunides en umbel·les de 20-30 flors a finals de primavera o estiu

HEDRA

Hedera helix

Família: Araliaceae

Origen: Europa, Àsia i nord d'Àfrica

Alçària: 12m

Tipus de planta: Planta enfiladora

Usos i propietats:

- S'utilitzen per a tractar ferides externes.
- En ús extern s'utilitza per a la cel·lulitis, reumatismes, neuràlgies, úlceres, com a analgèsic i com a emenagoga.
- En ús intern s'utilitza per a la tos irritativa, afeccions respiratòries (bronquitis, asma, etc) i per a evitar el estrenyiment.
- Els fruits són tòxics.

PARTICULARITAT

La floració és a l'hivern. Des de finals d'estiu fins a finals de tardor es convertix en font d'aliment per a abelles i altres insectes pol·linitzadors.

TIL-LER

Tilia platyphyllos

Família: Tiliaceae

Origen: Centre i sud d'Europa, i oest d'Àsia

Alçària: 30m

Tipus de planta: Arbre caduc

Usos i propietats:

- Una infusió de flors de til·la calma els nervis i actua millorant les úlceres gastroduodenals.
- També és utilitzada en problemes d'arteriosclerosi i per reduir la tensió arterial.
- La seua fusta és de bona qualitat, fàcil de treballar per a tallar xicotets objectes d'ús quotidià, escultures, joguets o caixes de ressonància d'instruments musicals, i amb esta s'elabora un carbó excel·lent per a fabricar pólvora i dibuixar.
- La fibra de la seua corfa s'ha usat per a obtenir cordes resistents.

ETIMOLOGIA

Tilia era el nom llatí amb què els romans coneixien el til·ler; *platyphyllos* significa "de full ample".

WASHINGTONIA

Washingtonia robusta

Família: Arecaceae

Origen: Mèxic

Alçària: 30m

Tipus de planta: Palmera

Usos i propietats:

- En la zona d'origen, les fulles s'usaven en els soterrars.
- Actualment, esta palmera es cultiva com a planta ornamental, tant en jardins com en carrers.
- Són típiques les fulles marcides que queden penjant.

ETIMOLOGIA

El nom científic *Washingtonia robusta* deriva del nom de gènere *Washingtonia*, en honor de George Washington (1732-1799), primer president dels Estats Units d'Amèrica, i del terme llatí *robusta*, "robusta, fort, en creixement"

CIRERER DE GUINEU

Prunus mahaleb

Família: Rosaceae

Origen: Regió mediterrània

Alçària: 10m

Tipus de planta: Arbust caduc

Usos i propietats:

- La seua fusta és molt apreciada pel seu to rosat i fragància agradable.
- Les seues flors, d'agradable olor, junt amb les seues fulles, s'empren en perfumeria.
- Les seues fulles o la seua decocció s'empren per a donar sabor a la llet, per a aromatitzar begudes alcohòliques i com a substitut del tabac.
- Els fruits s'han utilitzat com a colorants.

ETIMOLOGIA

Prunus era el nom romà de la prunera i el que es va donar a les espècies de fruits amb os d'aspecte semblant; *mahaleb* procedeix d'*al-mahlab*, que és el nom àrab d'este cirerer.

MARGALLO
Chamaerops humilis

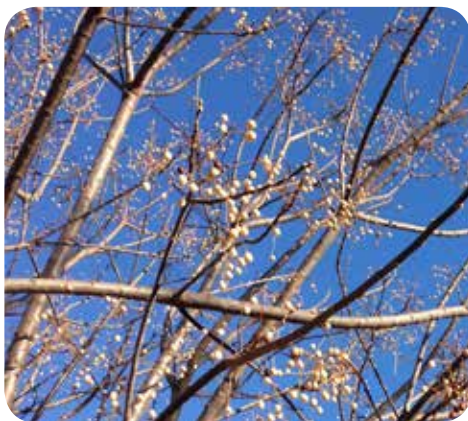
Família: Areaceae
Origen: Regió mediterrània
Alçària: 2m
Tipus de planta: Palmera arbustiva

Usos i propietats:

- Les fulles utilitzades en l'època romana s'empren per a la fabricació de cistelles, cadires, cabassos, etc.
- Els dàtils madurs es poden menjar, tenen un sabor aspre, encara que no tenen valor culinari perquè són molt astringents a causa de l'abundància de tanins. A més, els fruits s'empren com a antiinflamatori prostàtic.
- Els cors de les fulles tendres es mengen en ensalades, però suposa destruir definitivament la planta.

CURIOSITAT LÈXICA

La dita popular "Estar com un palmito" indica que una persona és elegant i va ben vestida.

MÈLIA, CINAMOM
Melia azedarach L.

Família: Meliaceae
Origen: Àsia
Alçària: 15m
Tipus de planta: Àrbol caduco

Usos i propietats:

- La part que s'utilitza és l'escorça de les arrels. S'empra com a febrífug (contra la febra) a dosis dèbils i com a tònic amarg. En dosis més altes és purgant i també narcòtica.
- Tant les seues fulles com la seua corfa i fruits són tòxics i tenen propietats insecticides amb aplicacions en medicina.

ETIMOLOGIA

El naturalista suec Linneo va proposar el gènere mèlia per a este arbre perquè era un nom molt antic. L'epítet específic *azedarach* era el nom amb el qual es coneixia abans al *cinamom* i procedix del persa *azad-darakht*.

GINESTÓ
Osyris lanceolata

Família: Santalaceae
Origen: Mediterrani i Àfrica
Alçària: 9m
Tipus de planta: Arbust perenne

Característiques:

- Es pot usar com a arbret o arbust aïllat o en grups amb altres espècies.
- És de creixement lent.
- El seu fruit és en forma de drupa (fruita amb os, ex: la bresquilla o la pruna) de color roig púrpura o taronja.
- Florix a la primavera.
- Les flors masculines apareixen en les cimes axil·lars.
- Les flors femenines es presenten solitàries al final de les rametes.

TARONGINA DE LA XINESA
Pittosporum spp.

Família: Pittosporaceae
Origen: Àsia
Alçària: 5m
Tipus de planta: Arbust perenne

Usos i propietats:

- S'utilitza molt per a formar tanques per les seues fulles perennes.

ETIMOLOGIA

El terme *pittosporum* deriva del grec i significa "llavors amb revestiment resinós".

CAQUI

Diospyros kaki L.

Família: Ebenaceae

Origen: Àsia

Alçària: 12m

Tipus de planta: Arbre caduc

Usos i propietats:

- Els seus fruits contenen una polpa sucosa un poc fibrosa, de color ataronjat, molt dolç en aplegar a la maduresa.
- Els fruits tenen propietats astringents.
- Té un gran valor com a planta ornamental.

INFORMACIÓ HISTÒRICA

En l'antiguitat, el caqui va ser considerat com a "menjar de déus". Etimològicament, la paraula *diospyros* procedeix del grec Déu, que significa "diví", i *Spyros*, que significa "menjar".

RETRAMA D'OLOR

Spartium junceum

Família: Fabaceae

Origen: Regió mediterrània

Alçària: 3m

Tipus de planta: Arbust caduc

Usos i propietats:

- El seu fruit és com un llegum pla i de color fosc.
- Té propietats diürètiques i purgants.
- D'esta planta es poden extraure fibres per a l'elaboració de cordes o teixits.
- De les flors es trau un colorant groc.
- Es poden fabricar cistelles i graneres.

ETIMOLOGIA

El nom científic deriva del grec *spartion*, amb el que es designava a distintes plantes productores de fibres tèxtils i empleades per a fer lligams. Del grec Soarton, lliga.

CIPRER

Cupressus sempervirens

Família: Cupressaceae

Origen: Regió mediterrània, Xipre

Alçària: 35m

Tipus de planta: Arbre perenne

Usos i propietats:

- A causa de les característiques de la fusta s'han fabricat nombroses guitarres flamenques (la primera guitarra de Paco de Lucía).
- Les seues fulles es recomanen per a cicatritzar les ferides.
- La seua corfa cuïta ha sigut usada per a pal·liar el reuma i els dolors articulars.
- Les pinyes s'utilitzen per a detindre diarrees i incontinències urinàries i com a vasoconstrictors per al tractament de varius i hemorroides.

ETIMOLOGIA

Cupressus és el nom llatí del ciprer, que d'acord amb alguns autors prové de *Cyprus* (Xipre), d'on és natiu i creix silvestre; l'epítet *sempervirens* procedeix del llatí i significa "sempre verd".

PERVINCA

Vinca difformis

Família: Apocynaceae

Origen: Mediterrani occidental

Alçària: 0,8m

Tipus de planta: Planta perenne

Usos i propietats:

- És un potent vasodilatador de les artèries cerebrals.
- És també hipotensora, s'aplica amb èxit en cas de cefalea i vertígens.
- És una planta ideal per a combatre els trastorns de la senilitat.
- L'efecte astringent i hemostàtic explica el que antigament s'utilitzara per a detindre les hemorràgies bronquials que es presenten en la tuberculosi.
- Es pot emprar per a tallar la diarrea.
- Deté la producció de llet de les dones lactants.
- És un tonicant general i de l'aparell digestiu.
- Externament s'aplica en cas d'hematomes, contusions i ferides sagnants, per a reduir l'hemorràgia.

LAVANDA

Lavandula spp.

Família: Lamiaceae

Origen: Regió mediterrània

Alçària: 1m

Tipus de planta: Arbust perenne

Usos i propietats:

- S'utilitza com a planta medicinal (ex: per les característiques del seu oli).
- És molt apreciada per les abelles i apicultors per a la producció de mel.
- La seua olor la fa ideal per a perfumar els interiors d'armaris i calaixos.
- S'utilitza en cosmètica i productes de neteja per la seua fragància.

INFORMACIÓ HISTÒRICA

Se sap que s'ha usat la lavanda durant més de 2.500 anys. En temps antics, els romans utilitzaven olis de lavanda per a banyar-se i cuinar, i el més probable és que d'ací sorgisca l'arrel de què deriva el nom actual (ja siga *lavare* -per a llavar- o *livendula* -de lívid o blavós).

CAMAMILLA

Santolina chamaecyparissus

Família: Asteraceae

Origen: Regió mediterrània

Alçària: 0,5m

Tipus de planta: Arbust perenne

Usos i propietats:

- La seua essència s'utilitza per a eliminar tot tipus de paràsits interns.
- En infusió, ajuda a millorar la digestió i s'empra com a desparasitant.
- També evita que les ferides s'infecten, servint com a curativa.

INFORMACIÓ HISTÒRICA

Es trobava en els jardins dels monestirs, com a planta aromàtica que aportava condiments i aromes als menjars, i com a planta medicinal per a la preparació d'ungüents i remeis contra els mals.

ROMER

Rosmarinus officinalis

Família: Lamiaceae

Origen: Regió mediterrània

Alçària: 1,5m

Tipus de planta: Arbust perenne

Usos i propietats:

- En la gastronomia valenciana s'utilitza ben sovint com a condiment en la paella i altres plats regionals.
- El romer és una planta mel·lífera productora d'una excel·lent mel.
- Les seues propietats són molt diverses; en aplicacions externes té una marcada acció antiinflamatòria, ideal per a dolors musculars i reumàtics.
- Els convalescents, esgotats o depressius trobaran en les seues infusions un tonificant que els tornarà la vitalitat perduda.
- És un bon digestiu després del menjar.

INFORMACIÓ HISTÒRICA

Es diu que els faraons egipcis feien posar sobre la seua tomba un ramell de romer per a perfumar el seu viatge al país dels morts.

ALBORÇ

Arbutus unedo

Família: Ericaceae

Origen: Regió mediterrània, Àfrica

Alçària: 8m

Tipus de planta: Arbore perenne

Usos i propietats:

- Les fulles i corfa tenen una acció antisèptica i antiinflamatòria sobre l'aparell urinari. A més, s'han usat com a adobador pel seu alt contingut en tanins.
- La fusta és densa, molt dura, d'excel·lent qualitat com a llenya i molt apropiada per a fer carbó vegetal.
- Els seus fruits són astringents i no convé abusar-ne, ja que quan estan molt madurs tenen un contingut considerable d'alcohol. Es poden menjar sols o bé elaborar amb estos compotes, postres, vinagres i aiguardents.

INFORMACIÓ HISTÒRICA

Arbutus és el nom que els romans li donaven; *unedo* procedix de *unus* o *uno* i de *edo*, és a dir: "menjar a soles un", al·ludint a la propietat d'emborratxar-se amb els seus fruits.

ASPIDISTRA
Aspidistra elatior

Família: Asparagaceae
Origen: Àsia
Alçària: 0,8m
Tipus de planta: Planta perenne

FILODENDRE
Philodendron

Família: Araceae
Origen: Sud-amèrica
Alçària: 1m
Tipus de planta: Planta perenne

CAL·LA, LLIRI D'AIGUA
Zantedeschia aethiopica

Família: Araceae
Origen: Sud-àfrica
Alçària: 0,6m
Tipus de planta: Planta perenne

ÀLOE
Aloe vera

Família: Xanthorrhoeaceae
Origen: Àfrica
Alçària: 1m
Tipus de planta: Planta suculenta

Usos y propiedades:

- Es recomanava el seu ús intern com a laxant, tònic i reconstituent en problemes digestius, renals i hepàtics, o com regulador del ritme cardíac, entre altres aplicacions.

INFORMACIÓ HISTÒRICA

L'àloe apareix mencionat en el "Llibre de les herbes medicinals" xinès, considerat com una de les dos primeres obres escrites en la història de la literatura. Van ser els àrabs els que van començar a comercialitzar la planta. Es creu que el nom de la planta tal com la coneixem hui és d'origen àrab i fa menció del seu sabor amarg ["àloe", "alloe" significa "amarg" en àrab].

ORELLA D'ELEFANT
Alocasia spp.

Família: Araceae
Origen: Àsia
Alçària: 5m
Tipus de planta: Planta perenne

CLÍVIA
Clivia miniata

Família: Amaryllidaceae
Origen: Àfrica
Alçària: 0,5m
Tipus de planta: Planta perenne

FALAGUERA
Nephrolepis exaltata

Família: Lomariopsidaceae
Origen: Regions tropicals
Alçària: 2m
Tipus de planta: Falaguera

SIMBOLOGIA

- Acant (*Acanthus mollis*): les fulles enrotllades eren considerades símbol de la vida eterna pels grecs i era molt habitual en els soterraments.
- Agapant (*Agapanthus spp.*): a causa de la seua etimologia se l'anomena la flor de l'amor.
- Lledoner (*Celtis australis*): símbol de força i longevitat, ja que pot viure al voltant dels 500 o 600 anys. Els ancians de la Provença porten com a amulet un fruit sec del lledoner penjant.
- Ciprer (*Cupressus sempervirens*): és un arbre sagrat per a molts pobles, a causa de la seua gran longevitat i el seu color verd persistent; se l'anomena "l'arbre de la vida".
- Cica (*Cycas revoluta*): es considera un fòssil vivent perquè simbolitza longevitat. Té un alt valor medicinal.
- Hedra (*Hedera helix*): se l'associa a la immortalitat degut a la seua fulla perenne i també a la fidelitat, ja que es tracta d'una planta enfiladora que s'entrellaga al créixer.
- Llorer (*Laurus nobilis*): és un arbre lligat a la fama, valor i grandesa al llarg de tot el món i que hi ha sagaç en el temps i l'espai.
- Mirto (*Myrtus communis*): associada a la deessa Venus o Afrodita simbolitza la fecunditat i fidelitat. En el cristianisme, actualment, s'utilitza en un sentit de puresa i fidelitat, per a coronar els nous cristians en èpoques primerenques.

- Palmera canària (*Phoenix canariensis*): símbol de la fertilitat i del principi masculí de la naturalesa. Representava el déu Thot, inventor de l'escriptura i déu de la saviesa i la ciència.
- Magraner (*Punica granatum*): al llarg de la història molts són els símbols que se li atorguen al magraner. En l'islam es considera un arbre del Paradís i en l'antiguitat era considerat símbol de la fertilitat, fecunditat, amor i prosperitat.
- Romer (*Rosmarinus officinalis*): és una planta que representa la bona salut, bon averany, sinceritat, fidelitat, renaixement, immortalitat i felicitat. Cultivar la planta sobre l'ampit allunyava de les malalties.
- Brusca (*Ruscus aculeatus*): es pensa que els rams dels bruscos són capaços d'allunyar tempestats o conjurar el perill de les bruixes.
- Til·ler (*Tilia platyphyllos*): arbre sagrat de les poblacions germàniques.
- Pervinca (*Vinca minor*): planta molt utilitzada per a fer conjuraments de protecció (contra serpents, verins, por, esperits, etc.) i en poderosos encantaments d'amor.
- Cal·la (*Zantedeschia aethiopica*): expressa puresa, simpatia o reconeixement.

BIBLIOGRAFIA

LLIBRES

- Iñigo Luis, S. [2002]. *Flora del Valle de la Murta*, Ayuntamiento de Alzira
- Llavador Enguix, A. [2001]. *El jardí dels secrets*, Ayuntamiento de Alzira
- López González, Ginés A. [2001]. *Los árboles y arbustos de la Península Ibérica e Islas Baleares*. [2 vol.] Madrid: Mundi-Prensa
- Morales, et al. [2006]; Gupta, [1995].
- Sánchez, M. [Técnico Conservador del Real jardín Botánico] *Celtis Australis*

WEB

- Admin [n/a]. *Los usos farmacológicos de Agapanthus Africanus*. Consultat en: www.lowstars.com/kAzPMMvZ/
- Ajuntament de Barcelona [n/a] Consultat en: <http://mediambient.itineraris.bcn.cat/es/node/75/360>
- Arbolapp [n/a]. Consultat en: www.arbolapp.es
- Infojardin [n/a]. Consultat en: <http://fichas.infojardin.com/>
- Historia y leyenda [n/a]. Consultat en: www.consultatodo.com/aloeVera/paginaAloe2.htm
- Malinalli - herbolaria médica [n/a]. Consultat en: <http://malinalli-herbolariamedica.blogspot.com.es/2011/07/lavanda-lavender-lavandula-angustifolia.html>
- Melgarrejo Meza, J. E. [n/a]. *Cycas*. Consultat en: www.cycas.rocks
- Mis remedios [n/a] *Hiedra común: Propiedades, Beneficios y Para Qué Sirve*. Consultat en: <http://misremedios.com/sustancias/hiedra-comun-hedera-helix/>
- Morales, J. [n/a]. Consultat en: www.fichas.infojardin.com/agapanthus-africanus-agapanto-lirio-africano.htm
- Tus Plantas Medicinales [n/a]. *Acanto*. Consultat en: www.tusplantasmedicinales.com/acanto/
- Sistema Nacional Argentino de Vigilancia y Monitoreo de plagas [n/a]. Consultat en: www.sinavimo.gov.ar/cultivo/diospyros-kaki

NOTES

